

**Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut
aninggaasanik immikkoortitsinissaannik persuttaanerup minnerunngitsumillu
angerlarsimaffimi persuttaanerup akiorniarnissaa ersarissumik anguniarlugu,
inuaqatigiinni 2025-mi persuttaanerit amerlassusaat ullumikkumut sanilliullugit 25
procentimik apparsimassasut. Paasisitsiniaaneq kingusinnerpaamik 1. august 2022
aallartinneqassaaq 31. december 2024-ip tungaanut ingerlanneqassalluni.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim)

pillugu

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatiti, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Mathiassen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mette Arqe-Hammeken, Naleraq
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kukò, Siumut

UKA2021-imi ulloq 20. oktober 2021-imi siullermeinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Persuttaanernut suugaluartunulluunniit akiuinialrungi ersarissumik annertuumillu paasisitsiniaasoqarnissaa siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut matumuunakkut sulissutigerusuppa, siunnersummilu inuusuttut 15-t 30-illu akornanni ukiullit anguniarneqarput. Paasisitsiniaanissaq suliniutinut pioreersunut tapertaasussasut isumaqarfingineqarpoq. Siunnersuuteqartoq naapertorlugu paasisitsiniaaneq inuit attaveqaqatigiittarfii soorlu Facebook aamma Instagram aqqutigalugit siamasinnerusumik

isaassisinnissaq anguniarlugu ingerlanneqartariaqarpoq, tamatumalu saniatigut inuit siusinnerusukkut persuttaasarsimasut tamatuminngali qimatsisimasut maligassiuisutut atorneqarnerunissaat sammineqarnerusariaqarpoq.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut partiinit tamanit tigulluarneqarpoq, Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat siunnersuummi matumani ataatsimiitaliamit suliarineqassalluni.

3. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinnejnarnerani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersorneqarnerani allaaserineqassasut.

Siunnersuutip piviusunngortinnejnissaanut aningaasatigut kingunerisassai matumani allaaserineqarsimaneranut naapertuttoq, taamaalilluni ukiuni 2022, 2023 aamma 2024-mut 1 millioninik akeqarnissaa missiliorneqartoq ataatsimiitaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

4. ataatsimiitaliap siunnersummik suliaqarnera

Aallarniutigalugu ataatsimiitaliamit tikkuarneqassaaq, siunnersuutaaqqaartup imarisaa Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat assigiinngissuteqarmata:

Siunnersuutaaqqaartoq imaappoq:

”Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut aningaasanik immikkoortitsinissaannik persuttaanerup minnerunngitsumillu angerlarsimaffimi persuttaanerup akiorniarnissaa ersarissumik anguniarlugu, inuiaqatigiinni 2025-mi persuttaanerit amerlassusaat ullumikkumut sanilliullugit 25 procentimik apparsimassasut. Paasisitsiniaaneq kingusinnerpaamik 1. august 2022 aallartinneqassaaq 31. december 2024-ip tungaanut ingerlanneqassalluni.”

Allannguutissatut siunnersuut imaappoq:

”Qanigisariinni nakuuserneq akiorniarlugu iliuusissanut pilersaarummik ineriartortitseqqullugit atortuulersitseqqullugillu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliuusissanut pilersaarut nakuusernerup pitsaaliorneqarnissaanik ukkassissaaq aamma ukiuni tulliuttuni tallimani nakuusernerit amerlassusaasa malunnaatilimmik apparinnejnqarnissaat erseqqissumik siunertarissallugu.”

4.1 Apeqquteqaat

Ataatsimiitaliap siunnersuummik suliarineqarnerminut atatillugu apeqqutit arallit allakkatigut akineqarnissaat Meeqqanut, Inuuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisumit qinnutigaa. Akissuteqaat isumaliutissiisummut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarpoq. Apeqquteqaammi siunnersuutaqqaartup allannguutissatullu siunnersuutip assigiinngissusaannik paasiniaaneruvoq.

4.1.1 Persuttaattarnerit amerlassusaasa appartinneqarnissaat

Suliniutigineqartup sunniutaa uuttoruminaassinjaasoq Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq, iliuusissatulli pilersaarutip suliarinerani suliniutini assigiinngitsuni sunniutit uuttorneqartarnissaat qanoq naapertuunnerulersinneqarsinnaanera pillugu eqqarsaatersuutigineqaqquneqarpoq, matumani ilanngullugu aallaappaataaniit uuttuisinnaaneq.

4.1.2 Iliuusissatut pilersaarummi sullinneqartussat

Iliuusissatut pilersaarummi suliaqarnermi qanigisariinni, inuuusuttuni angajoqqaanilu persuttaattarnerup immikkut sammineqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigigaat akissuteqaammi allassimavoq, sullinniakkani 15-iniit 30-inut ikiullit iliuusissatut pilersaarummi ilaatinneqarnissaat siunnersuuteqartup kissaatigaa.

4.1.3 Inuuusuttuaqqanut suliniutit

Iliuusissatut pilersaarummi inuuusuttuaqqanut suliniutit attuumassuteqartunik peqateqarluni aammalu ilisimasat atuuttut aallaavigalugit siunnerfilimmik suliniutit ingerlanneqassapput.

4.1.4 Suliniutit assigiinngiaartut

Persuttaattarnernut assigiinngitsunut suliniutit assigiinngitsut iliuusissatut pilersaarummi ilanngunneqassasut Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq. Paassisutissanik siammerinermut periarfissat assigiinngitsut atorneqassasut ilaatigut inuit qarasaasiakkut oqallittarfii atorneqassapput.

4.1.5 Allannguutissatut siunnersuutip akuerineqarneratigut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutaqqaartumi 2022-imut, 2023-imut aamma 2024-imut ukiumut 1 million kr.-t missaannut missingerneqarsimavoq. Allannguutissatut siunnersuutip akuerineqarneratigut piffinni assigiinngitsuni suliniutillu akimorlugit aningaasatigut allaffissornikkullu pingaarnersiusoqassasoq Naalakkersuisut oqaatigaat.

5. Sassartitsineq

Sermersooq Kommuniani Nuummi Qimarguimmi sulisut sassartinneqarnissaat Ataatsimiitaliamit sulissutigineqarpoq. Sulisut isaannit isigalugu siunnersuutip imarisaaanut tusarnissaat siunertarineqarpoq. Kommuneqarfik Sermersuup maannakkut suliniutigineqartut, nunanik allanik suleqateqarneq aammalu suleqatigiinneq siunissamilu pisariaqartinneqartut pillugit sassartitsinermi sulisunit paassisutissiissutigineqarput.

Persutaasarnerit suugaluartulluunniit sammineqartuaannarnissaat suliniutillu ersarissut pilersaarusrorneqartussat, ingerlanneqarnissaat kommunilu suleqatigalugu nalilersorneqartarnissaat pisariaqartoq pingarnertut oqariartutuutigineqarpoq. Persuttaasarnerit tamarmik naatsorsorsueqqissaarnerni ersinnej ajorput, taamaattumik nuna tamakkerlugu suliniuteqarnissaq pingaaruteqarpoq. Ataatsimut isigalugu najukkani suliniutinut amerlanerusunik aningaasalersuisoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Persuttaasarnerup akuerineqannginneranut oqariartuuteqartoqarnissaa ataatsimut isigalugu pisariaqartinneqartoq sulisut oqaatigaat. Ilanniarsimallutik sulisut attaveqaateqarnissaat oqallittarfeqarnissaallu aamma pisariaqartinneqarpoq. Arnat persuttaasartumik aappaqarunnaarsimasunik maligassiuisoqarnissaa immikkut pingaaruteqartoq misilittagaqarfigaat.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- *Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiit aamma Naleraq Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq inassutigaat*
- *Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumut siunnersuutaaqqaartoq akuerineqassasoq inassutigaat imaattumillu ikinnerussuteqarlutik oqaaseqaammik saqqummiussillutik:*

Siumut:

147-mut tunngatillugu ikinnerussuteqartuusugut Siumut imaattumik oqaaseqaateqassuugut. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut ullormik ukiummilluunniit taasiffiungittumut ilaliisinnaanata Siumumiit oqaatigissuarput. Siunnersuuteqartup ulloq ukiorlu taallugu aammalu ukiunik taasaqarluni tulliuttuni persuttaasarnerup appariartuaartinneqarnissaa piviusorsiortutut isigigatsigu tamakkiisumik taperserlutigu. Persuttaasarnaq persuttaattarnerlu sakkortusiartortoq ulluinnarni inuunermut meeqqanut ilaqtariinnullu ajortumik sunniateqartoq piaartumik iliuseqarfigineqartariaqartoq Siumumiik isigaarput.

- *Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq Demokraatineersoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaqarpoq, tassungalu atatillugu ikinnerussuteqarluni imaattumik oqaaseqarluni:*
Siullertut nuannaarutigaarput siunnersuutip Naalakkersuisunit naaperiaaffigineqarsimanera. Siullermeerneqarnermi tunngavilersuutigineqartut aallaavigalugit apeqquteqaasiortoqarsimaneralu akissuteqarfigineqareernermi kingorna, ersersinneqarpoq siunertamut isumaqatigiittugut. Taamaattorli isumaqatigiiffiginngilarput piffissaliussaq, taamatullu siunnersuutip quelequataa aallaavigineqarnani suliniartoqassappat. Tassami siunnersuutip siunertaraa, oqaasertalerneqarlunilu angerlarsimaffinni pinnaveersaartitsineq aammalu uuttortarneqarsinnaasumik suliniutinik tigussaasunik pituttuisaqartugut. Naalakkersuisulli allannguutissatut siunnersuutaani ullulerneqanngilaq qaqugu suliniut aallartinneqassanersoq taamatullu nakuusertarnerup

pinaveersaartinnissaanut tigussaasumik uittorneqarsinnaasumik appaanissamut pituttusoqanngitsoq, aammalu oqaaseq "angerlarsimaffimi" qimallugu "qanigisariit"-nut taarsiunneqarami. Naalakkersuisut akissuteqaatiminni tunngavilersorpaat nakuusertarnerup pinaceersaartinniarlugu uuttuutit ajornakusoorsinnaasut, kisiannili akissummi allami oqaatigalugu uuttuutit atorlugit meeqqat iniuusuttullu peqqissusaat uittortarneqarsinnaasoq. Taassumap saniatigut allannguutissatut siunnersuumi inuiaqatigiinnut paasititsiniutissaq qimanneqarsimavoq, tamannalu inuiaqatigiinnut pisariaqarluinnartusoq nalilerparput.

Taamaattumik allannguutissatut siunnersuuteqarnerat tunngavissaqarsorinagu ikinnerussuteqartumik oqaaseqannginnitsinni ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisinnaanera qaqpinniqarluuarpoq, tamannali ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit naaperiaaffigineqarusunngitsoq erseroq. Kissaatigigaluarparput siunnersuuteqartup qulequtsiussaa Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaalu imminnut qanillatorneqartissinnaagaluartut, taaamaalluni taasissutigineqartussaq nalorninanngitsumik inissinneqarniassammat. Demokraatinuit ajuusaarnartutut isigaarput suliniut taamak pingaaruteqartigisoq, ernalertumillu tigussaasumik iliuuseqarfingineqartariaqartoq politikkikut naaperiuutigininarneqannginera. Demokraatinuit uggoraarput susassaqartunit pulaartoqarsimanerup tigussaanerusumik aamma tuaaniarneqanngimmat, taakkumi ersarilluinnartumik oqariartutigivaat angerlarsimaffimi suliniutissat aamma avaqqunneqarsinnaanngitsut, minnerunngitsumillu tigussaasumik suliniut aningaasalersorneqarnera ulluinnarni susassaqartunut tutsinneqartariaqarnerat pisariaqassusaa, qitiusumiit pinaveersaartitsineq pisarnertut ingerlaanannginniassammat. Taamaattumik inatsisartut kissaatigaakka allannguutissatut siunnersuummik qaqitsinerput taasiffigisinnassaappassuk, qulaani tunngavilersuutigisanni inuiaqatigiinnut sunniuteqarluartussamut pingaaruteqaqimmat.

Allannguutissatut siunnersuut, sulilu naaperiutigerusullugu ima oqaasertalerusupparput:

"Angerlarsimaffimi inuillu akornanni nakuuserneq akiorniarlugu iliuusissanut pilersaarummik ineriartortitseqqullugit atortuulersitseqqullugillu Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliuusissanut pilersaarut nakuusernerup pitsaaliorneqarnissaanik ukkassillunilu paasititsiniutaasooq, aamma ukiuni tulliuttuni tallimani nakuusernerit amerlassusaasa uittorneqarsinnaasumik appartinneqarnissaat erseqqissumik siunertarissallugu, tamannalu siunnersuummi akuersereerner mi kingorna aallartissaq".

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliap aappaasaaniigassanngortippaa.

Ateq
Siulittaasoq

Agathe Fontain
Agathe Fontain

Ateq

Ateq
Siulittaasup tullia
Anna Wangenheim

Mikivsuk Thomassen

Mikivsuk Thomassen

For
Knud Mathiassen

Mette-Arqe Hammeken

Jess Svane

Mala Høy Kukó
Mala Høy Kukó

Meeqcanut, Inuuusuttunut, llaqutariinnut
Naalakkersuisoq
iian@nanoq.gl

Ulloq: 29-10-2021

J.nr.:01.38.01.03-00144

Imm. 147 pillugu Meeqcanut, Inuuusuttunut llaqutariinnullu Naalakkersuisup allannguutissatut siunnersuutanut tunngatillugu llaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap allakkatigut apeqquteqaataa

Ataatsimiititaliap imm. 147 suliaralugu aallartippaa tassungalu atatillugu arlalinnik allakkatigut apeqquteqaateqarniarluni. Siunnersuutaaqqaartup Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaata assigiinngissusaat llaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit pingarnertut paaserusunneqarmat.

Siunnersuutaaqqaartoq imaappoq:

"Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut aningaasanik immikkoortitsinissaannik persuttaanerup minnerunngitsumillu angerlarsimaffimmi persuttaanerup akiorniarnissaa ersarissumik anguniarlugu, inuaqatigiinni 2025-mi persuttaanerit amerlassusaat ullumikkumut sanilliullugit 25 procentimik apparsimassasut. Paasisitsiniaaneq kingusinnerpaamik 1. august 2022 aallartinneqassaaq 31. december 2024-ip tungaanut ingerlanneqassalluni"

Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat imaalluni:

"Qanigisariinni nakuuserneq akiorniarlugu iliuusissanut pilersaarummik ineriartortitseqquillugit atortuulersitseqquillugillu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliuusissanut pilersaarut nakuusernerup pitsaaliorneqarnissaanik ukkassissaaq aamma ukiuni tulliuttuni tallimani nakuusernerit amerlassusaasa malunnaatilimmik apparinnejarnissaat erseqqissumik siunertarissallugu."

1. Siunnersuutaaqqaartumi nakuusernarup 2025-imik 25%-imik apparinnejarnissaan anguniagassaassutut allaqqavoq. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni allassimavoq "ukiut tallimat ingerlaneranni persuttaasarnerit annertuumik annikillisinnejarnissaat". Nakuusernarup apparinnejarnearnerani suliniutit assigiinngitsut sunniutaat malinnaaviginiarlugit Naalakkersuisunit qanoq uuttuiniarpat aammalu qanoq iliuusissatut pilersaarut appariaateqartitsisinnaanera qanoq uutturniarnejarnarpa?

2. Siunnersuutaaqqaartumi sullitassat tassaapput inuusuttut 15-t 30-illu akornanni ukiullit, allannguutissatulli siunnersuummi qanigisianni nakuusertarneq pillugu allassimasoqarluni. Assigiinngissutaasup tunngavilersorneqarnissaanut Naalakkersuisoq qinnuigineqarpoq, aamma inuusuttut 15-t 30-illu akornanni ukiullit iliuusissatut pilersaarummi ilaatinneqassappat?
3. Iliuusissatut pilersaarummi inuusuttut 15-t 20-illu akornanni ukiullit ilaatinneqarpata suliniutnik immikkut ittunik sullitassanullu sammitinneqartumik paasitsinsiaanermik Naalakkersuisut suliaqarniarpat?
4. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassappat suliniutit suut iliuusissatut pilersaarummi ilaassanersut ataatsimiitaliamit paaserusunneqarpoq? Ataatsimiitaliap pingaartumik matumani eqqarsaatigai timikkut, tarnikkut nakuuserneq aamma imaluunniit kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliortarnerit aamma suliniutit sullinniakkallu assigiinngiaartut pisariaqartinneqarsinnaammata. Suliniutit siamasissuuissaat eqqarsaatigalugu inuit attaveqaqtigiaittarfiinik atorneqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisup eqqarsaatersuutigisariaqaraa ataatsimiitaliamit ilanngullugu qinnuigineqarpoq.
5. Allannguutissatut siunnersuutip akuerineqarneratigut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai Naalakkersuisut nassuaatigisinnaavaat?

Apeqquutigineqartut qulaani taaneqartut (kalaallisut danskisut) allakkatigut **3.november nal.14** nallertinnagu akineqarnissaat ataatsimiitaliamit qinnutigineqassaaq. Akissuteqaat qarasaasiakkut ataatsimiitaliap allattaanut (mika@ina.alla.gl)-mut aamma (inatsisartut@inatsisartut.gl)-mut nassiunneqarnissaat qinnutigineqarpoq.

Apeqquut qulaani taaneqartut – isertuussinissaq eqqarsaatigalugu – oqaasiinnakkut akineqarnissaat pitsaanerusoq Naalakkersuisut nalilerpassuk, ilisimatitsillunilu ataatsimeeqatigiissinnaanerup ullua ilanngullugu siunnersummik piaartumik nalunaarutigineqartariaqarpoq.

Qujareerlunga,

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliaq sinnerlugu
Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Agathe Fontain

Ataatsimiitaliap allattaa

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliaq

mika@ina.alla.gl

Att: inatsisartut@inatsisartut.gl

02-11-2021

Suliap normua 2021 - 16171

Akt. id. 18369457

Postboks 260

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 66 66

E-mail: iian@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Meeqanut, Inuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisup imm. 147 pillugu allannguutissatut siunnersuut saqqummiussaa pillugu Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliap allakkatigut apeqqutai pillugit akissutit.

Asasakka Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliammi ilaasortat

Apeqqut 1:

Siunnersuutaqqaartumi nakuusertarnerup 2025-imi 25%-imik appartinneqarnissaa anguniagassaassutut allaqqavoq. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni allassimavoq "ukiut tallimat ingerlaneranni persuttaasernerit annertuumik annikillisinneqassasut". Nakuusertarnerup appartinniarneqarnerani suliniutit assigiinngitsut sunniutaat malinnaaviginiarlugit Naalakkersuisunit qanoq uuttuiniarpat aammalu qanoq iliuusissatut pilersaarut appariaateqartitsisinnanera qanoq uutturniarneqarpa?

Akissut:

Suliniutit ataasiakkaat toqqaannartumik nakuusertarnerup annertussusiata appariarneranut pissutaanersut pillugit uuttortaaniarneq ajornakusoortoq Naalakkersuisoqarfiup nalunngilaa. Iliuusissanut pilersaarummi sunniutit eqqortumik uuttortaneqarsinnaanerannut periarfissat suunersut misissorneqassasut Naalakkersuisoqarfiup kissaatigaa. Suliniutip aallartinnerani suliniummik taassuminnga uuttuinerlik suliaqartoqarsinnaanersoq ilaatigut misissusoqassaaq, uuttuineq taanna ingerlaavartumik sunniutinik uuttuisarnissamut aallaavittut atorneqarsinnaassaaq.

Apeqqut 2:

Siunnersuutaqqaartumi sullitassat tassaapput inuusuttut 15-t 30-illu akornanni ukiullit, allannguutissatulli siunnersummi qanigisariinni nakuusertarneq pillugu allassimasoqarluni. Assigiinngissutaasup tunngavilersorneqarnissaanut Naalakkersuisoq qinnuqineqarpoq, aamma inuusuttut 15-t 30-illu akornanni ukiullit iliuusissatut pilersaarummi ilaatinneqassappat?

Akissut:

Qanigisariinni nakuuserneq pitsaaliorniarlugu iliuusissanut pilersaarummi inuusuttut angajoqqaallu immikkut ukkatarineqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat. Inuusuttuni eqimattakkutaartuni iluaqutaasumik aamma 15-init 34-inut ukiullit ilanngunneqarsinnaapput. Nalunaarusiami, Kalaallit Nunaanni 15-init 34-nik ukiullit akornanni eqqarsartaatsikkut peqqissuseq aamma

peqqissuseq” Naalagaaffiup innuttaasut peqqissusaannik ilisimatusarfianit, (Statens Institut for Folkesundhed-imit) suliarineqartoq, matumani Center for Folkesundhed i Grønland ilanngullugu, inuusuttunut taamatoqqissaq ukiulinnut isiginnippoq aamma inuuusuttunut taamatut ukiulinnut nalunaarsuutinit paasissutissanit nalunaarusiaq tunngaveqarpoq, ingerlaavartumillu uuttortarneqassalluni. Inuusuttut eqimattakkkuutaartut taakku iliuusissanut pilersaarummi immikkut ukkatarinerisigtu iliuusissanut pilersaarutip suliassaqarfimmi uppermarsaasersukkanik ilisimatusarnermik tunngaveqarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Apeqput 3:

Iliuusissatut pilersaarummi inuuusuttut 15-t 20-illu akornanni ukiullit ilaatinneqarpata suliniutinik immikkut ittunik sullitassanullu sammitinneqartumik paasitsiniaanermik Naalakkersuisut suliaqarniarpat?

Akissut:

Ilaatigut inuuusunnerpaanut suliniutit toraagaqarnissaat annertuumik siunertarineqarpoq. Iliuusissanut pilersaarutip ineriertortinnejnarnerani susassaqartut attuumassutillet tamaasa ilaatinneqarnissaat kiisalu suliassaqarfimmi ilisimasat ujartorneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni suliniutaareersut suussusersissavagut imaluunniit iliuusissanut pilersaarummi sullinniakkat qitiutilugit suliniutinik suliaqassaagut. Iliuusissanut pilersaarummi siuneqartarineqartutut sunniutissatut kissaatigineqartut anguneqassappata, oqartussaasoqarfii assigiinngitsunik suliallit akornanni soleqatigiinneq pisariaqassaaq.

Apeqput 4:

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassappat suliniutit suut iliuusissatut pilersaarummi ilaassanersut ataatsimiititaliamit paaserusunneqarpoq? Ataatsimiititaliap pingaartumik matumani eqqarsaatigai timikkut, tarnikkut nakuuserneq aamma imaluunniit kinguaassiuutitigut kannuttaatsuliortarnerit aamma suliniutit sullinniakkallu assigiinngiiaartut pisariaqartinneqarsinnaammata. Suliniutit siamasissuunissaat eqqarsaatigalugu inuit attaveqaqatigiittarfiinik atorneqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisup eqqarsaatersuutigisariaqaraa ataatsimiititaliamit ilanngullugu qinnuigineqarpoq.

Akissut:

Sullinniakkat iluanni assigiinngisitaartunik, kisianni aamma nakuusernernik assigiinngitsunik immikkut isiginnittunik, suliniutinik assigiinngisitaartunik pisariaqartitsisoqassaaq. Sullinniakkat kikkuunerit apeqquataillugit, suliniutini ataasiakkaani susassaqartut ilaasa nakuusernerit suussusaat marluk imaluunniit suussutsit arallit kattunneqarnerinik naatsorsuutigineqarsinnaasumik misilittagaqassapput. Nakuusernerup suussusii assigiinngitsut tamaasa pitsaanerpaamik anguniarlugit susassaqartut amerlasuut atorneqassapput. Oqartussaasoqarfii, suliaqarfii, ingerlatsiviit aamma suliffeqarfii assigiinngitsut ilaatinneqarneq aamma suliassaqarfimmi uppermarsaasit pioreesut aallaavigalugit, nakuusernerup akiorneqarnissaanut atortutut atorneqarsinnaasutut iliuusissanut pilersaarutip suliarineqarnissaa

siunertarineqarpoq. Tassuuna naapittarfiiit arlallit atorneqarnissaat kissaatigineqarpoq, ilaatigut soorlu inoqatinut attaveqaatit uani pineqarput.

Apeqqut 5:

Allannguutissatut siunnersuutip akuerineqarneratigut aningaausatigut allaffissornikkullu kingunerisassai Naalakkersuisut nassuaatigisinnavaat?

Akissut:

Iliuusissanut pilersaarummik allanngujaatsumik pitsaanerpaaq atorlugu pilersitsiniaraanni, taava oqartussaasoqarfiiit assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiitoqassaaq, tamatumalu illiuusissanut pilersaarutip suliarineqarneranut malinneqarneranullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu atitunerusumik aalajangersimasumik attaveqarneq kingunerissavaa. Taamaalilluni suliassaqarfiiit assigiinngitsut iluanni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pingaarnersiuisoqassaaq.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Paneeraq Olsen